

Crna Gora
Javna Ustanova Zavod "Komanski most"

Adresa: Gornja Gorica bb
81000 Podgorica, Crna Gora
tel/fax:382 20 262 258
www.juzkomanskimost.me

Pisarnica - JU ZAVOD "KOMANSKI MOST"

Primljeno: 23.02.2022.				
Org. jed.	Red. ras. znač.	Redatelj	Pričin	Vrij. dozvole
01 - 082/23	-333			

PROGRAM RADA ZA 2023. GODINU

PODGORICA, JANUAR 2023. GODINE

UVODNE NAPOMENE

Djelatnost Zavoda, saglasno poslovima utvrđenim Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti, Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o organizovanju javne ustanove za smještaj lica sa posebnim potrebama "Sl. List CG" br.13/14 i Odluci o izmjeni i dopuni Odluke o organizovanju Javne ustanove Zavod "Komanski most" "Sl.list CG br. 6/2019 obuhvata:

- pružanje usluga smještaja odraslih lica sa invaliditetom (umjerene, teže i teške intelektualne teškoće i poremećaji iz autističnog spektra);
- pružanje usluga podrške za život u zajednici;
- pružanje stručne podrške i sprovođenje odgovarajuće obuke pružaocima usluge porodičnog smještaja;
- radno-okupaciono angažovanje u skladu sa fizičkim i psihičkim sposobnostima, kulturno zabavne aktivnosti i sl.;
- zdravstvenu zaštitu, koja se obezbjeđuje, u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju

Pravilnikom o bližim uslovima i standardima za obavljanje stručnih poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti "Sl.list CG" BR.56/2013 i Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluge smještaja odraslih i starih lica „Sl.list CG“ br.58/14,21/16 ,15/18 i 65/19, bliže se uređuju stručni poslovi u socijalnoj i dječjoj zaštiti, kao i normativi i minimalni standardi usluge smještaja odraslih i starih lica.

Pravilnikom o bližim uslovima za izdavanje, obnavljanje, suspenziju i oduzimanje licence za obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite „Sl.list CG“ br.38/18, propisuju se bliži uslovi za izdavanje, obnavljanje, suspenziju i oduzimanje licence.

Zavod je počeo sa radom 12.11.1976. godine. Kapacitet ustanove je 120 mesta.

Adresa: JU Zavod "Komanski most" – Gornja Gorica bb Podgorica

Telefon: 020 – 262 259

Fax: 020 – 262 258

E-mail : zavod@t-com.me

www.juzkomanskimost.me

Crna Gora

Javna Ustanova Zavod "Komanski most"

Adresa: Gornja Gorica bb
81000 Podgorica, Crna Gora
tel/fax:382 20 262 258
www.juzkomanskimost.me

SMJEŠTAJ KORISNIKA

Smještaj odraslih lica sa invaliditetom obuhvata zbrinjavanje, ishranu, obezbjeđenje odjeće, obuće i drugu njegu i pruža se korisnicima kojima je neophodna zaštita i podrška za život u bezbjednom okruženju, kao i podršku za održanje ili unapređenje kvaliteta života.

Postojeći kapaciteti Zavoda su tri objekta za zbrinjavanje korisnika. Paviljon "A" za mušku, paviljon "B" za žensku populaciju i paviljon "C" koji je za pripremu korisnika za samostalan život u zajednici, kao prelazna jedinica, u skladu sa novim Planom transformacije Zavoda. Ukupan broj korisnika zaključno sa 31.12.2022. godine u JU Zavodu "Komanski most" je 119 korisnika, od čega je 67 korisnika na smještaju u paviljonu "A", 51 korisnica u paviljonu "B" i četvoro korisnika smješteno je u paviljonu "C". Ukupan kapacitet smještajnih kapaciteta je 120.

Paviljoni za smještaj sadrže spavaće sobe, dnevne boravke i kupatila odvojene po blokovima. U sobama paviljona pored kreveta nalaze se garderobni ormari i noćni ormarići, gdje korisnici mogu odložiti i čuvati svoje lične stvari. Svakom korisniku koji izrazi želju i ima potrebu omogućeno je da ima ključ svog ormara. U sobama korisnika u kojima je to moguće postoji zidni sat i televizor. Zidovi soba, holova i hodnika su ukrašeni slikama kao i ilustracijama i posterima, a prema interesovanjima i želji korisnika. Dnevni boravci su u potpunosti opremljeni i prilagođeni potrebama korisnika.

U svom radu, Ustanova se rukovodi osnovnim principima socijalne i dječje zaštite:

- uvažavanje integriteta i dostojanstva korisnika socijalne i dječje zaštite
- zabrane diskriminacije
- informisanja korisnika
- individualnog pristupa
- aktivnog učestvovanja korisnika u kreiranju, izboru i korišćenju prava iz socijalne i dječje zaštite
- uvažavanja najboljeg interesa korisnika
- prevencije institucionalizacije i dostupnosti usluga u najmanje restiktivnom okruženju
- pluralizma usluga i pružalaca usluga
- partnerstva i udruživanja različitih nosilaca djelatnosti i programa, posebno na lokalnom nivou
- transparentnosti

SLUŽBA ZA SMJEŠTAJ I OSNOVNE STRUČNE POSLOVE

Rad Službe za smještaj i osnovne stručne poslove prvenstveno podrazumijeva informisanje, prijem, procjenu i planiranje. Iako je deinstitucionalizacija prioritet, dok se ne razviju drugi alternativni modeli tretmana pružanja usluga podrške za život u zajednici ovih osoba, prijema će vjerovatno, i dalje biti i tokom 2023. godine. Prijem korisnika treba da bude privremen i ne može se realizovati bez potrebne dokumentacije u skladu sa članom 15 Pravilnika o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluge smještaja odraslih i starih lica „Sl. list CG“ br.58/2014. Po prijemu na osnovu rezultata procjene nadležne službe Zavoda, identifikovanih prioritetnih potreba korisnika, sposobnosti i prepoznatih rizika sačinjava se individualni plan rada.

Individualni plan rada obuhvata: osnovne podatke o korisniku, snage i rizična ponašanja korisnika, kratkoročne i dugoročne ciljeve, vremenski okvir realizacije plana, oblasti na kojima će se raditi tokom 2023. godine, prioritetne ciljeve odnosno očekivane ishode, konkretnе aktivnosti koje će se preduzimati kao i odgovorne osobe i rokove za izvršenje određenih aktivnosti. Služba takođe sprovodi mjere zaštite korisnika i prati efekte preduzetih usluga i mjera.

Ponovni pregled individualnog plana rada za sve korisnike planiran je za decembar 2023. godine. Korisnik, odnosno njegov zakonski zastupnik učestvuje u izradi istog i dobija primjerak plana. Evidencija o korisnicima se vodi na propisanim obrascima iz Pravilnika o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluge smještaja odraslih i starih lica „Sl.list CG“ br.58/2014.

Implementacijom informacionog sistema SWISS omogućena je bolja i kvalitetnija evidencija, ažurnost i umreženost sa ostalim bitnim organima socijalnog staranja i zaštite, u cilju što uspješnijeg tretmana za korisnike naših usluga.

Planirano je, i tokom 2023. godine da vrši savjetodavno usmjeravanje, aktivaciju i realizaciju socio-edukativnih aktivnosti u skladu sa potrebama i interesovanjima korisnika. Redovna komunikacija sa članovima porodice, rodbinom i prijateljima, sa svim relevantnim licima za korisnika će se nastaviti i u ovoj godini. Kontinuirano će obavljati poslove prijema i otpusta korisnika, brinući o potrebama i adekvatnom navikavanju na smještaj u našu ustanovu. Takođe u komunikaciji sa drugim institucijama štitice njihova prava i interese.

Kao što je i do sada bila praksa tokom 2023. godine, služba će i dalje nastaviti da prati, usmjerava i pruža podršku stručnim saradnicima, volonterima, odnosno licima koja se stručno osposobljavaju bez zasnivanja radnog odnosa, a koja se angažuju neposredno u radu sa korisnicima, kao i studentima na profesionalnoj praksi.

SLUŽBA ZA RADNO-OKUPACIONO ANGAŽOVANJE

Služba za radno-okupaciono angažovanje će u 2023. godini nastaviti kontinuirani rad na realizaciji radno-okupacionih i radno-instruktivnih aktivnosti sa ciljem habilitacionog i rehabilitacionog tretmana. Na osnovu rasporeda aktivnosti planiranih individualnim planom rada, revidiraće se već postojeće grupe.

Terapijski rad, individualni i grupni, sa radno-okupacionim terapeutom će se odvijati po paviljonima u precizno određenim terminima radnim danima po određenom rasporedu. Grupe se formiraju na osnovu afiniteta samih korisnika, a sve u skladu sa njihovim ličnim interesovanjima kao i izraženim stepenom intelektualnih i motoričkih sposobnosti. Revizija grupa vrši se u skladu sa ponovnim pregledom individualnih planova rada, kao i na osnovu interesovanja i želja samih korisnika. Svaki korisnik će biti obuhvaćen nekim vidom okupacije sa ciljem održavanja i eventualnog unapređivanja različitih znanja, vještina i navika u domenu kognitivnog i socijalnog funkcionisanja. U zavisnosti od stepena funkcionalnosti kao i intelektualnih i motoričkih sposobnosti, okupacione aktivnosti će se organizovati u skladu sa interesovanjima, željama i mogućnostima korisnika u domenu stimulacije kognitivnih funkcija, održavanja i unapređivanja vještina samozbrinjavanja, aktivnosti sa ciljem taktilne, vizuelne i auditivne stimulacije.

Terapija će obuhvatati niz različitih aktivnosti među kojima su : likovne, muzičke, saznanje radionice, društvene igre, igre znanja. Kroz okupacioni tretman kod korisnika ćemo podsticati maštu, kreativnost, kao i motivisanost za učešće u različitim oblicima aktivnosti, u skladu sa njihovim interesovanjima i potrebama.

Na ovaj način svaki korisnik je obuhvaćen nekim vidom okupacije sa ciljem održavanje i eventualnog unaprijeđivanje različitih znanja, vještina i navika u domenu kognitivnog i socijalnog funkcionisanja. Pored okupacione terapije određen broj korisnika je dodatno uključen i u radnu terapiju. Korisnici u radnim grupama, angažovani su u okviru muške i ženske radne grupe, a sve pod nadzorom radnih animatora. Ova služba će kontinuirano raditi na adekvatnom sadržajnom korišćenju slobodnog vremena korisnika, njihovoj rekreaciji, sportskim aktivnostima, odnosima sa porodicom i svim bitnim licima za korisnika.

Socio terapija

Individualnim planom rada planirano je da se socio - terapija sa ciljem razvoja grupne kohezije kao i identifikovanja i rješavanja aktuelnih problema među korisnicima, realizuje kroz dvije rotirajuće socio terapijske grupe.

Psihološki tretman

Psihološki tretman se realizuju kroz individualni i grupni rad u cilju pružanja psihosocijalne podrške i psihoterapijskog tretmana. Individualni rad sa korisnicima obuhvata: opservaciju ponašanja korisnika u adaptacionom periodu; opservaciju raspoloženja i emocionalnih promjena, tolerancije na frustraciju, reagovanja na konfliktne situacije, usmjeravanja pažnje i koncentracije; evidentiranje postojanja psihopatoloških ispoljavanja; razvijanje interesovanja i motivacije; opservaciju, praćenje i analizu eventualnog problematičnog ponašanja korisnika kao i učešće u prevazilaženju istog. Grupni rad sa korisnicima uključuje opservaciju grupne

dinamike kao i učešće u vođenju grupa psihosocijalne podrške. Saradnja sa roditeljima ili starateljima korisnika započinje po priјemu korisnika na adaptacioni period, a nastavlja se u fazi planiranja, sprovođenja i evaluacije individualnog plana rada, kao i u cilju prevazilaženja eventualnog problematičnog ponašanja korisnika.

Tokom 2023. godine planiramo da posebna pažnja posvećetimo rekreativnim i kulturno zabavnim aktivnostima. Tako da će i pored redovnih, svakodnevnih rekreativnih aktivnosti, Zavod će organizovati i druge oblike odmora i rekreacije koji uključuju kontakt sa širom društvenom zajednicom i bez obzira na stepen samostalnosti, kontinuirano, tokom cijele godine, imati adekvatnu stimulaciju u vidu jednodnevnih izleta kao i organizovanih izlazaka u bližem krugu Zavoda., u skladu sa trenutnom epidemiološkom situacijom i preporukama Instituta za javno zdravlje.

PRIPREMA KORISNIKA ZA USLUGE PODRŠKE ZA ŽIVOT U ZAJEDNICI AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI PLANA TRANSFORMACIJE ZAVODA

U skladu sa strategijskim ciljevima razvoja Sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori, JU Zavod „Komanski most“ aktivno radi na daljem sprovođenju procesa transformacije i deinstitucionalizacije. Transformacija je proces koji se odvija paralelno sa procesom institucionalizacije, koja, neizostavno vodi ka promjenama u životima korisnika usluga smještaja, ali i u životima njihovih porodica, kao i zaposlenih koji im pružaju podršku.

Stoga, sa usvojenim Planom transformacije JU Zavod „Komanski most“ za period 2020. – 2024. godine, postavljene su osnove za dalji rad na razvoju novih usluga iz sistema socijalne i dječje zaštite, koje će imati fokus na život korisnika u otvorenoj zajednici, kroz jačanje njihovih kapaciteta i kapaciteta pružalaca usluga.

Tokom 2022. godine Planom transformacije planirano je prvenstveno sprovođenje onih aktivnosti koje su Akcionim planom bile vezane za 2020. i 2021. godinu, kao i one planirane za 2022. godinu, podijeljeno po kvartalima. U prethodnom periodu realizovano je niz aktivnosti koje su bile predviđene, a na kojima se i dalje intenzivno radi:

- U okviru pokretanja i održavanja efektivnih medijskih kampanja o položaju i pravima lica sa umjerenim, težim i teškim intelektualnim teškoćama i poremećajima iz autističnog spektra u saradnji sa relevantnim institucijama i NVO sektorom u cilju podizanja nivoa svijesti zajednice o položaju i pravima ovih lica, tokom proteklog perioda intenzivirao se broj pojavljivanja u medijima (tokom 2022. realizovano je deset pojavljivanja u medijima, od čega su dva televizijska – TV emisije (RCG- "Svijet jednakih šansi" i Nova M- "Mali veliki ljudi") i osam u vidu članaka u dnevnim novinama i portalima (Dnevne novine Dan – "Svaki drugi štićenik u Komanskom mostu nema porodicu", Dnevne novine Vijesti – "Komanski most uspostavlja novu uslugu – stanovanje uz podršku, Portal "Mladi Nikšića" - "Komanski most uspostavlja novu uslugu – stanovanje uz podršku", Portal Epale – "Institucionalna transformacija JU Zavod Komanski most -- Razvoj usluge stanovanje uz podršku", Portal Analitika – "Svaki drugi štićenik u Komanskom mostu nema porodicu", Portal "Mladi Berane" – "Zavod Komanski most uspostavlja novu uslugu – stanovanje uz podršku za odabrane korisnike", CIN - "U Zavodu komanski most bolje nego ranije, ali treba još mnogo da se radi na zaštiti štićenika", Portal Analitika – "Skupština donirala 5000 eura Zavodu "Komanski most").
- Razvoj i uspostavljanje novih usluga socijalne zaštite, prije svega uspostavljanje i pružanje usluge stanovanje uz podršku kao nove usluge koju pruža Zavod kao i prikupljanje dokumentacije i ispunjavanje standarda za licenciranje usluge stanovanje uz podršku;

- Jačanje stručnih kapaciteta stručnih radnika, stručnih saradnika i saradnika zaposlenih u Zavodu, u okviru koje je u prethodnom periodu realizovan veliki broj obuka organizovanih i podržanih od strane Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu;
- Preraspodjela postojećeg kadra i povećanje broja izvršilaca u skladu sa potrebama pružaoca usluge;
- Nastaviti uspostavljanje supervizijske podrške za stručne radnike (u proteklom periodu ovaj vid podrške je prošao veći broj stručnih radnika Zavoda);
- U okviru unapređivanja primarne zdravstvene zaštite korisnika kroz dobijanje ovlašćenja za obavljanje usluga primarne zdravstvene zaštite korisnika, važan segment je registracija ambulante;
- Kontinuirano i redovno sprovođenje detaljne analize individualnih planova rada i ponovo preispitivanje oblika zaštite u cilju sagledavanja svih opcija, uključujući i povratak u biološku porodicu;
- U okviru izrade i primjene kriterijuma za utvrđivanje stepena podrške - izvršena je procjena i određen stepen podrške za svakog korisnika;
- Uspostavljanje prelazne stambene jedinice, koja se odnosi na C paviljon, tj. "Školu životnih vještina" koji je tokom maja 2021. godine stavljen u funkciju u smislu potpune opremljenosti za stanovanje, u skladu sa usvojenim standardima (od namještaja, do svih ostalih uslova za život u domaćinstvu).

Takođe, u cilju nastavka realizacije aktivnosti iz Plana transformacije JU Zavod "Komanski most" za period od 2020-2024 definisali smo prijedloge koji će imati za cilj unapređivanje usluge smještaja za korisnike sa umjerenim, težim i teškim intelektualnim teškoćama i poremećajima iz autističnog spektra, kao i razvoj novih usluga, i to:

- transformacija unutar samog Zavoda (uspostavljanje malih domskih zajednica koje će imati za cilj da se svakom korisniku posveti posebna pažnja u cilju njihove pripreme za život u široj društvenoj zajednici);
- Uspostavljanje novih usluga: usluga dnevni boravak i usluga savjetovanja.

SLUŽBA ZA ZDRAVSTVENU NJEGU

Rad zdravstvenih radnika je regulisan Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Zavoda. Takođe, potrebno je nastaviti sa angažovanjem eksternih saradnika, a sve u cilju očuvanja i unaprjeđenja zdravlja korisnika.

Služba za zdravstvenu njegu vrši poslove:

- Zdravstveno-higijenske njegе u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju;
- Sprovodi preventivni rad i unapređenje zdravlja
- Sprovodi dijagnostiku, liječenje i rehabilitaciju bolesti i povreda korisnika
- Uzbuđuje prvu medicinsku pomoć korisnicima i sprovodi propisane terapije;
- Ublažavanje bola
- Propisivanje lijekova na recept na teret Fonda zdravstva

Crna Gora

Javna Ustanova Zavod "Komanski most"

Adresa: Gornja Gorica bb

81000 Podgorica, Crna Gora

tel/fax:382 20 262 258

www.juzkomanskimost.me

- Obezbeđuje upućivanje korisnika na bolničko liječenje, specijalističke preglede RTG i laboratorijske analize;
- Vrši opštu i specijalnu njegu korisnika;
- Vodi propisanu medicinsku dokumentaciju;
- Organizuje edukaciju zdravstveno-higijenskog osoblja;
- Učestvuje u radu komisija za pružanje usluga korisnicima;
- Saraduje sa zdravstvenim ustanovama, socijalnim ustanovama i drugim organima i organizacijama;
- Učestvuje u izradi individualnog plana za korisnike.
- Kontaktira sa rodbinom, starateljima i nadležnim službama i daje obaveštenje o zdravstvenom stanju korisnika.
- Vrši i druge odgovarajuće poslove.

Nakon dobijene saglasnosti Sanitarne inspekcije o ispunjavanju uslova u pogledu opreme i prostora, i kompletiranja dokumentacije koja je predata zajedno sa zahtjevom za registraciju ambulante nadležnom Ministarstvu zdravlja, isto je rješenjem broj 7-UPI-041/22-606 i registrovala zdravstvenu ambulantu u sklopu naše ustanove. Jedan od glavnih i planiranih aktivnosti za 2023 god., je je i angažovanje izabranog doktora opšte prakse na puno radno vrijeme za naše korisnike (uz saglasnost nadležnog ministarstva), koji će planirano i svakodnevno pratiti njihovo zdravstveno stanje. Takoš, jedan od glavnih prioriteta je i saradnja sa svim zdravstvenim ustanovama u cilju edukacije zaposlenih, obuke za medicinski kadar i njegovateljice, a sve u cilju podizanja kvaliteta usluge za naše korisnike.

Fizioterapeutski tretman

Fizikalna terapija je jedna od najvažnijih komponenata podrške u zdravstvenom smislu. Usko povezana interakcija u timskom radu : ljekar opšte prakse, fizijatar, fizioterapeut, medicinska sestra predstavlja osnovu rešavanja problema i stanja. Kako na aspekt fizičke aktivnosti, aktivnosti dnevnog života, funkcionalni status, fizikalna terapija za osjetljivu kategoriju korisnika pomaže: poboljšanje samopoštovanja, smanjenja stresa, smanjenje anksioznosti, smanjenje depresije, smanjenje umora, poboljšava raspoloženje, poboljšava mentalnu budnost i smanjuje zavisnost o ljekovima. Fizikala terapija se obavlja svakodnevno uz primjenu raznih modaliteta elektroterapije, terapijski ultrazvuk, magnetoterapija, manuelna masaža, miror terapija, kineziterapija i ostali modaliteti. Fizikalna terapija povoljno djeluje na opšte stanje organizma kod korisnika sa hroničnim problemima, utiče na ubrzavanje metabolizma, smanjenje ili otklanjanje bola, reparaciju i regeneraciju tkiva, povecanje elastičnosti mekih tkiva, regeneracija oštećenih nerava, povećanje oslabljene mišićne snage i poboljšanje koordinacije pokreta.

Fizička aktivnost kao što su šetnja, trčanje, rekreativno bavljenja sportom, lagani hod, nordijsko skijanje svakodnevno će se i dalje obavljati uz nadzor 20 do 45minuta.

Njega korisnika koji su nepokretni sastojaće se i dalje u terapijskoj primjeni prevencije nastanka dekubitala, pojavu kontraktura i sprečavanju pneumonije. Svakodnevni transferi iz kreveta u kolica, iz kreveta u toaletna kolica, pomoc pri transferima u oblaženju, hranjenju, toaleti i pozicioniranje. Svjedoci smo stanja i posledica koje je učinio virus cov19 i preporuka izolacije. Korisnicima bez simptoma i sa blagim simptomima je svakodnevno pružana respiratorna njega - vježbe disanja , autogena drenaža , vježbe disanja u prirodi, pozicioniranje itd. Fizioterapeut će i dalje voditi urednu evidenciju o broju tretmana, svakodnevno bilježiti listu praćenja, vršiti detekciju funkcionalnog problema, razmatrati prednosti i nedostatke rehabilitacije, učestvovati sa ordinirajućim ljekarom u kontroli.

STRUČNO USAVRŠAVANJE ZAPOSLENIH

Ustanova će i u narednom periodu raditi na usavršavanju zaposlenih kroz:

- unapređenje etičke i multikulturalne komponente,
- planiranja, programiranja, praćenja i evaluacije stručnog i terapeutskog rada
- pristupa, metoda i tehnika individualno - savjetodavnog rada,
- metoda i tehnika grupnog savjetodavnog rada
- metoda i tehnika porodičnog savjetodavnog rada
- programa i metoda razvoja životnih vještina
- metoda i tehnika samokontrole i umirivanje drugih
- metoda i tehnika rada sa osobama sa poremećajima iz autističnog spektra
- metoda i tehnika rada sa odraslim osobama sa intelektualnim teškoćama.

Jedan od glavnih zadataka kao i u prethodnom periodu, biće „otvorena vrata“ - saradnja sa resornim ministarstvom, nadležnim Centrima za socijalni rad, Ministarstvom zdravlja, Ministarstvom unutrašnjih poslova, saradnja sa sličnim ustanovama, NVO organizacijama, zatim medijima i relevantnim organizacijama, kako u regionu, tako i šire. Kroz ovakav pristup cilj bi bio da se stekne prava slika o populaciji koja živi u ustanovi, sprečavanju stigmatizacije i marginalizovanja korisnika, na što smo na žalost imali prilike da se uvjerimo u prethodnom periodu da je još uvijek prisutna u našem društvu. Takođe, obezbjeđivanje donacija za korisnike, usavršavanja stručnih radnika i samim tim i profesionalnog rada istih, kao i razbijanje postojeće stigme u cilju utvrđivanja već postojećeg pravca na putu ka deinstitucionalizaciji i stanovanju uz podršku. Ustanova je u potpunosti otvorena prema sredini, i sve aktivnosti, odnosno svi uspjesi i neuspjesi, biće prezentovani putem sajta Zavoda www.juzkomanskimost.me i društvenih mreža. Sem saradnje sa resornim Ministarstvom, ustanova će kvalitetnije sarađivati sa ustanovama iz okruženja u cilju razmjene iskustva i informacija. Neophodno je uspostaviti saradnju sa Fakultetima za spec.edukaciju i rehabilitaciju iz Beograda i Zagreba i obezbijediti gostovanje istaknutih oligofrenopedagoga Zavodu, a takođe i stručnjaka iz oblasti poremećaja iz spektra autizma. Saradnju ćemo nastaviti i sa Fakultetom političkih nauka-Grupa socijalni rad i socijalna politika u Podgorici, Filozofskim fakultetom u Nikšiću i Medicinskim fakultetom u Podgorici.

Prema Vodiču za pristup informacijama pružićemo sve informacije sredstvima javnog informisanja sem onih koje Vodič ne dozvoljava. Posebna pažnja će se posvetiti roditeljima i rodbini korisnika, a naročito lokalnim samoupravama odakle korisnici dolaze, gdje ćemo u svrhu građenja kvalitetnijih odnosa sa roditeljima, porodicama i starateljima organizovati i zajedničke sastanke.

Edukacija zaposlenih naša je trajna obaveza, kojoj će se i u narednom periodu posvećivati posebna pažnja. Samim tim, u saradnji sa Zavodom za socijalnu i dječiju zaštitu, donosimo i godišnji Plan i program stručnog usavršavanja na osnovu kojeg će se našim zaposlenima omogućiti pohađanje odgovarajućih programa obuke a sve u cilju unapređenja znanja i kompetencija za rad sa korisnicima usluga.

usavršavanja na osnovu kojeg će se našim zaposlenima omogućiti pohađanje odgovarajućih programa obuke a sve u cilju unapređenja znaja i kompetencija za rad sa korisnicima usluga.

PRIORITETI

- Jačanje stručnih kapaciteta stručnih radnika, stručnih saradnika i saradnika zaposlenih u Zavodu.
- Licenciranje usluge - Podrška za život u zajednici.
- Pružanje savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga (u toku godine planiramo razvijanje i licenciranje iste).
- Implementacija sistema upravljanja bezbjednosti hrane u skladu sa HACCP-om.
- Usvajanje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom za socijalnu djelatnost (" Sl. list CG br. 150/22).
- Realizacija inicijative radi pronalaska adekvatne stambene jedinice za izmještaj korisnika za život u zajednici.
- Nastavak rada na stručnom i profesionalnom unapređenju zaposlenih kroz edukacije i razmjenu iskustava sa srodnim ustanovama iz okruženja, podizanju nivoa svijesti zaposlenih o timskom radu.
- Organizovanje edukacija, treninga, i savjetovanja za različite ciljne grupe (korisnike, roditelje, zaposlene), obezbjeđivanje donacija kroz saradnju sa relevantnim međunarodnim organizacijama, NVO sektorom i ambasadama.
- Naglasak na jačanju saradnje sa roditeljima korisnika i uključivanje i integracija roditelja u tretman korisnika (roditeljski sastanci).
- Izrada lifta u paviljonu A (donacija)
- Radovi na uređenju kruga Zavoda, kao i izrada mobilijara u krugu Zavoda
- Saradnja sa medijima, promocija ustanove, gostovanja.
- Električni kreveti za ležeće korisnike
- Dvije drvene kućice za dvorište za odmor i rekreaciju
- Postavljanje zaštitne ograde na putu do Zavoda - južna strana

Direktorica,

Neda Vukotić

